

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 261/2019-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Mojмира Mamojku a Miroslava Duriša predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Tp 107/2018 a jeho uznesením z 18. decembra 2018 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 4/2019 a jeho uznesením zo 17. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .
2. Žiadosti [REDACTED] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]

████████████████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Tp 107/2018 (ďalej len „napadnutý postup okresného súdu“) a jeho uznesením z 18. decembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 4/2019 (ďalej len „napadnutý postup krajského súdu“) a jeho uznesením zo 17. januára 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 182/2019 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Brňákovi. Sudca spravodajca Peter Brňák bol podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. marca 2018 do 28. februára 2019 členom I. senátu ústavného súdu, ktorý pracoval do 16. februára 2019 (deň uplynutia funkčného obdobia jeho členov, pozn.) v zložení Marianna Mochnáčová (predsedníčka senátu), Peter Brňák (sudca spravodajca) a Milan Ľalík.

3. Do 16. februára 2019 nebola ústavná sťažnosť sťažovateľa rozhodnutá pôvodným I. senátom ústavného súdu. Keďže ide o naliehavú vec (väzba), rozhodnutie o ktorej neznesie odklad, bol zvolený postup podľa čl. II bodu 7 ods. 2 Dodatku č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. marca 2018 do 28. februára 2019 v období od 17. februára 2019 do prijatia nového rozvrhu práce (ďalej len „dodatok č. 1 k rozvrhu práce“). Náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov bola ústavná sťažnosť 5. marca 2019 pridelená sudkyňni spravodajkyňni Jane Baricovej. V súlade s čl. II bodom 3. písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 pri predkladaní vecí do senátu sudkyňnou spravodajkyňnou Janou Baricovou pracuje I. senát ústavného súdu v zložení Jana Baricová (sudkyňa spravodajkyňa), Miroslav Duriš a Mojmír Mamojka [aj podľa čl. II bodu 2. písm. a) dodatku č. 1 k rozvrhu práce by I. senát ústavného súdu rozhodol o ústavnej sťažnosti sťažovateľa v rovnakom zložení]. Vzhľadom na uvedené I. senát ústavného súdu rozhodol vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tomto zložení.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina, odboru kriminálnej polície pod ČVS: ORP-1206/1-VYS-ZA-2018 zo 16. októbra 2018 trestne stíhaný pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

5. Okresný súd uznesením sp. zn. 29 Tp 107/2018 z 18. októbra 2018 vzal sťažovateľa v tejto trestnej veci do väzby podľa § 72 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť v zákonnej lehote, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tpo 53/2018 zo 7. novembra 2018 zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

6. Okresný súd o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby z 19. novembra 2018 rozhodol napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť v zákonnej lehote, ktorá bola napadnutým uznesením krajského súdu zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože nebola dôvodná.

7. Podľa názoru sťažovateľa *„odôvodnenie o ponechaní ma vo väzbe KS Žilina je všeobecné a nekonkrétne a teda absolútne nepreskúmateľné a nezohľadňujúce princíp právnej istoty, pretože rovnako nedáva jednoznačnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, či je moja väzba vzhľadom na výsledky doposiaľ vykonaného dokazovania zákonná, keďže platný právny poriadok obranu oboch súdov medzi dôvody väzby nezaraďuje. Nie sú preukázané žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali trvanie dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. a názor súdu prezentovaný vo vzťahu k trvaniu dôvodov väzby je len všeobecný a ničím dôkazne nepodložený tvrdením.“*

8. Sťažovateľ tiež namieta porušenie svojho práva na urýchlené rozhodnutie o jeho osobnej slobode, keďže všeobecné súdy rozhodovali o jeho žiadosti o prepustenie z väzby 57 dní.

9. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu napadnutým postupom okresného súdu, napadnutým uznesením okresného súdu, napadnutým postupom krajského súdu a napadnutým uznesením krajského súdu. Ďalej žiada, aby ústavný súd prikázal, aby bol sťažovateľ okamžite prepustený neodkladne z väzby na slobodu. Okrem toho požaduje aj priznanie finančného zadosťučinenia v sume 50 000 €.

10. Z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

11. Ústavnému súdu bolo 28. februára 2019 doručené „*Doplnenie Ústavnej sťažnosti*“ z 24. februára 2019, v ktorej sťažovateľ namieta, že «*Krajský súd Žilina sa vôbec nezaoberal podstatnými úvahami na rozhodnutie, ktoré som uviedol vo svojej sťažnosti a to, že podozrenie zo spáchania trestného činu útoku na ver. činiteľa sa úplne rozptýlili a sú dvaja nezávislí svedkovia, ktorý moju obhajobu potvrdili. Tiež sa nezaoberali tým, že vo veci rozhodovania o mojej sťažnosti konali oba súdy neprimerane dlho.*

Taktiež poukazujem na porušenie zákona Krajským súdom v Žiline, pretože ako vyplýva z oznámenia Okresného súdu v Žiline č. k. 1 SprI/37/2019 z 18. 2. 2019 (ktoré prikladám k tejto sťažnosti) spis OS Žilina č. k. 29Tp/107/2018 bol Krajskému súdu Žilina predložený na rozhodnutie dňa 8.1.2019, avšak KS Žilina č. k. 3Tpo/4/2019 rozhodol o sťažnosti až 17.1.2019. Teda KS Žilina trvalo 7 pracovných dní na rozhodnutie o sťažnosti, čo je neprípustné, pretože podľa § 192 ods. 3 Tr. poriadku musí nadriadený súd rozhodnúť do piatich pracovných dní od predloženia spisu. Tento postup odvolacieho súdu považujem za porušenie čl. 5 Dohovoru, ako aj čl. 17 Ústavy SR, keďže z týchto článkov vyplýva právo každého domáhať sa konania, v ktorom by boli preskúmané dôvody obmedzenia osobnej slobody a zároveň ukladá súdu zaoberať sa zákonnosťou obmedzenia slobody...».

12. Ústavnému súdu bolo 8. apríla 2019 doručené ďalšie „*Doplnenie Ústavnej sťažnosti č. 2*“ zo 4. apríla 2019, v ktorej okrem už skôr namietaných skutočností sťažovateľ uviedol, že „*podal námietku zaujatosti na predsedníčku senátu 3Tpo Adrianu Gallovú, ktorá o námietke vôbec nerozhodla a ani nekonala*“. Sťažovateľ ďalej poukázal na skutočnosť, že o jeho sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu rozhodovala ako sudkyňa JUDr. Marcela Malatková, ktorá podľa rozvrhu práce krajského súdu na rok 2019 nie je činná v senáte 3 Tpo.

13. Podaním, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 6. mája 2019, sťažovateľ požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu z dôvodu, že je mu spôsobená psychická ujma, a tiež z rodinných dôvodov, ktoré majú dopad na neho z dôvodu obmedzenia osobnej slobody.

II.

14. Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

17. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

18. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na osobnú slobodu, pričom z odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, že konkrétne namieta porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

20. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy prvej vety nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

21. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

22. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol

o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

23. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu v prvom rade k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

24. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde), musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a táto nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

25. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a z výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

II.A K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

26. Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru v príčinnej súvislosti s napadnutým uznesením okresného súdu.

27. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

28. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

29. Z obsahu sťažností a jej príloh vyplýva, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podanej sťažnosti a konanie o sťažnosti sťažovateľa bolo skončené napadnutým uznesením krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“ (v tejto veci krajský súd), na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum sťažnosťou prezentovaného porušenia v bode 26 uvedených základných práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu.

30. Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovoľenými a zákonom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

31. Z uvedeného dôvodu bola táto časť ústavnej sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že ústavný súd nemá právomoc na jej prerokovanie.

II.B K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým postupom krajského súdu a napadnutým uznesením krajského súdu

32. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody,

reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak teda ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06). Za dôvody zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti treba v zmysle judikatúry (napr. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 211/08, II. ÚS 640/2016) považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer a únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práv, ktorých porušenie sa namieta, vrátane posúdenia, či tieto pochybenia, resp. nedostatky reálne spôsobili, alebo mohli spôsobiť sťažovateľovi ujmu na jeho ústavou zaručených právach. K dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, teda patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení či nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 460/2010).

33. Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03). Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, I. ÚS 177/03, I. ÚS 115/07). Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba

z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98, II. ÚS 315/06).

34. Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 38/01, IV. ÚS 207/07, III. ÚS 115/08) ďalej vyplýva, že obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti pre a proti väzbe vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe. Obvinený môže byť do väzby vzatý a v nej držaný len z tých zákonných dôvodov, ktoré sú uvedené vo výrokoch súdnych rozhodnutí (III. ÚS 77/05, I. ÚS 92/08). Z doterajšej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 141/04, III. ÚS 417/2011), ktorá korešponduje s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, vyplýva, že v prípade rozhodovania o vzatí do väzby musia byť splnené tieto podmienky: po formálnej stránke musí existovať uznesenie o vznesení obvinenia, po materiálnej stránke musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že sa obvinený trestného činu, ktorý sa mu v uznesení o vznesení obvinenia kladie za vinu, dopustil. Napokon musí existovať niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 Trestného poriadku.

35. Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („*fairness*“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, II. ÚS 64/2017). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (IV. ÚS 176/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 296/2010), v ktorej vyslovil, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené

účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového i druhostupňového), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces, v tomto prípade v konaní o osobnej slobode (obdobne III. ÚS 209/04, III. ÚS 160/2017).

36. Zohľadňujúc uvedené východiská a sťažovateľom prezentované námietky, ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, pričom pri hodnotení napadnutého uznesenia vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Ústavný súd vo svojej judikatúre, a to aj vo vzťahu k väzobným veciam (IV. ÚS 41/08, IV. ÚS 149/08, IV. ÚS 314/08, III. ÚS 461/2015), uvádza, že odôvodnenie uznesenia druhostupňového súdu odkazujúce na predchádzajúce rozhodnutia v tej istej veci možno považovať síce za krajnú, no ešte stále ústavnoprávne akceptovateľnú alternatívu odôvodnenia.

37. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu napadnutým uznesením krajského súdu tým, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je všeobecné a nekonkrétne a že krajský súd nedostatočným spôsobom odôvodnil existenciu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (i), že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu nedáva jednoznačnú odpoveď na to, či je väzba zákonná vzhľadom na výsledky dosiaľ vykonaného dokazovania, keďže dôvodnosť trestného stíhania sa podľa názoru sťažovateľa vykonanými dôkazmi rozptýlila (ii), že krajský súd rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby po lehote uvedenej v § 192 ods. 3 Trestného poriadku (iii).

38. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je všeobecné a nekonkrétne a že krajský súd nedostatočným spôsobom odôvodnil existenciu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (i), ústavný súd poukazuje na to, že krajský súd sa pri preskúmaní sťažnosti sťažovateľa stotožnil v celom rozsahu s obsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorý k existencii označeného väzobného dôvodu u sťažovateľa uviedol:

„Krajský súd na tomto mieste pripomína, že o sťažnosti obvineného [REDAKOVANÉ] proti uzneseniu o vzatí do väzby rozhodoval uznesením č.k. 3Tpo/53/2018-48 na neverejnom zasadnutí konanom 7. novembra 2018. Vo svojom rozhodnutí zrozumiteľne odôvodnil svoje skutkové a relevantné právne názory a analýzou napadnutého uznesenia, ako i konania, ktoré mu predchádzalo, po preskúmaní predloženého súdneho a vyšetrovacieho spisu dospel k záveru, že neexistujú žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli podkladom pre zmenu názorov krajského súdu vyjadrených v označenom rozhodnutí. Na tieto vlastné dôvody v podrobnostiach odkazuje a nepovažuje pre krátkosť času medzi vlastným rozhodnutím a napadnutým rozhodnutím súdu prvého stupňa tieto dôvody duplicitne opakovať.

Po preskúmaní spisu nadriadený súd zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo vykonané okresným súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

Rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok, pričom odôvodnenie uznesenia učinil prvostupňový súd zodpovedajúcim spôsobom dostatočne a presvedčivo, a preto krajský súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje.

Po preskúmaní obsahu spisu ani nadriadený súd nemá pochybnosti o tom, že aj v súčasnom štádiu trestného konania sú splnené všetky formálne podmienky väzby obvineného. Rovnako považuje za preukázané, že v prípade obvineného existujú aj základné materiálne podmienky väzby.

Krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, ktorý podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu.“

39. Vzhľadom na už spomínanú obsahovú spojitosť napadnutého uznesenia krajského súdu s napadnutým uznesením okresného súdu považoval ústavný súd za potrebné uviesť aj podstatnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu:

„Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, s prihliadnutím na doterajšie výsledky vyšetrovania sudca pre prípravné konanie konštatoval, že dôkazy doposiaľ zabezpečené nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie voči obvinenému sa zrejme stal, vykazuje znaky konkrétnych trestných činov - prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a je tu dôvodné podozrenie, že tento skutok mal spáchať obvinený [REDAKOVANÉ]...“

S poukazom na zistené skutočnosti, predmetné úvahy sudcu pre prípravné konanie mali vplyv aj na posudzovanie dôvodov väzby obvineného podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., kde aj po 18.12.2018 mal sudca pre prípravné konanie rovnako dôvodnú obavu, že v prípade prepustenia obvineného z väzby na slobodu by tento mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

Dôvod väzby u obv. [REDAKOVANÉ] podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. je aj naďalej daný tým, že u obvineného je daná dôvodná obava, že tento by mohol pokračovať v trestnej činnosti. Obvinený [REDAKOVANÉ] bol v minulosti celkovo 7-krát súdom potrestaný. Obvinený už v minulosti bol aj vo výkone trestu odňatia slobody, naposledy trest vykonal dňa 27.09.2017.

... pri vyhodnocovaní osoby obvineného z hľadiska toho kam až dokáže jeho konanie pri porušovaní právnych noriem zájsť na to prihliadol s konštatovaním, že obv. [REDAKOVANÉ] sa už v minulosti dopustil konania, ktorým fyzicky aj verbálne atakoval verejného činiteľa.

Všetky vyššie uvedené skutočnosti s poukazom na skladbu trestnej činnosti ktorá bola zrejmá z odpisu z registra trestov obvineného bolo možné konštatovať, že u obvineného [REDAKOVANÉ] ide o osobu, ktorá je náchylná na páchanie trestnej činnosti. Aj v tomto kontexte bola obava z pokračovania v páchaní trestnej činnosti obvineným u sudcu pre prípravné konanie vyhodnotená ako dôvodná.

Sudca pre prípravné konanie zároveň dodáva, že pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby, sudca pre prípravné konanie nemusí mať 100 % istotu, že

ak bude obvinený prepustený z väzby na slobodu, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Pri tomto druhu rozhodovania postačuje existencia dôvodnej obavy, podloženej konkrétnymi skutočnosťami. V konkrétnom prípade takáto dôvodná obava, teda že obvinený [REDAKOVANÉ] by mohol pokračovať v trestnej činnosti u sudcu pre prípravné konanie existovala a nebola vyvrátená ani oslabená právne relevantnými skutočnosťami.“

40. V napadnutom uznesení okresného súdu bolo konštatované, že formálne, ako aj materiálne podmienky pre väzbu sťažovateľa boli v danom trestnom konaní splnené. Obvinenie sťažovateľa malo dostatočnú oporu v dovtedy vykonanom dokazovaní a zároveň okresný súd poukázal na dôkazy, z ktorých tento záver vyplýval. Okresný súd považoval za preukázanú aj existenciu skutočností nasvedčujúcich tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, má znaky trestného činu, a že sa ho dopustil sťažovateľ, a rovnako považoval za preukázanú dôvodnosť obavy z pokračovania v trestnej činnosti sťažovateľom. Ústavný súd konštatuje, že okresným súdom prezentované závery k dôvodnosti väzby a k existencii väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, s ktorými sa krajský súd v plnej miere stotožnil, možno z ústavnoprávneho pohľadu považovať za relevantné a dostatočné.

41. Rovnako nemožno akceptovať ani námietku sťažovateľa, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu nedáva jednoznačnú odpoveď na to, či je väzba zákonná vzhľadom na výsledky dosiaľ vykonaného dokazovania, keďže dôvodnosť trestného stíhania sa podľa názoru sťažovateľa vykonanými dôkazmi rozptýlila (ii). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, s ktorého dôvodmi sa krajský súd opätovne stotožnil, totiž vyplýva, že „argumenty, ktoré obvinený uvádzal v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a pri výsluchu na Okresnom súde Žilina neobsahovali žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali vplyv na vyššie uvedené konštatovania. Navyše tvrdenia (rovnako aj žiadosť - bez príloh preukazujúcich tvrdené) neboli opreté o žiadne kvalifikované dôkazy. Na druhej strane je pravdou aj to, že na skutočnosti na ktoré obvinený poukazoval písomne aj verbálne v doterajšom priebehu vyšetrovania (lustrácia kamier v okolí miesta činu a zabezpečenie ich záznamu z dotknutého času) neboli doposiaľ ani OČTK zabezpečené, pričom návrh obvineného sa javí celkom logický a dokonca dôvodný.“

Nič to nemení na tom, že vyšetrowanie prebieha cca dva mesiace, pričom aj v ďalšom priebehu vyšetrowania bude povinnosťou OČTK zabezpečovať dôkazy nielen v neprospech obvineného, ale aj v jeho prospech. Dôkazný stav zabezpečený v spise ku dňu rozhodovania sudcu pre prípravné konanie o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu bol kvalifikovaný na to, aby postupom podľa § 79 ods. 3 Tr. por. bola k danému dňu jeho žiadosť zamietnutá.“.

Krajský súd zároveň uviedol, že „k sťažnostným dôvodom nadriadený súd poznamenáva, že sú len iným právnym hodnotením existujúceho skutkového stavu a neobsahujú žiadne skutočnosti, ktoré by sudcovi pre prípravné konanie v čase jeho rozhodovania známe neboli. Dôvody sťažnosti obvineného sú v podstate len opakovaním jeho obhajoby, v rámci ktorej popiera spáchanie skutku, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie. Argumenty predložené stranami nepochybne zväžia orgány činné v trestnom konaní, resp. nestranné a nezávislé súdy, ktoré budú vo veci ďalej rozhodovať. Hodnotenie dôkazov tak, ako to predkladá obvinený vo svojom písomnej sťažnosti, v súčasnom štádiu konania neobstojí.“.

42. Ústavný súd k dostatočnosti dôvodov jeho trestného obvinenia ako elementárnej podmienky pre väzbu uvádza, že krajský súd jasne deklaroval, že skutočnosti, ktoré okresný súd viedli k jeho prijatému právnemu záveru o nevyhnutnosti ponechať sťažovateľa vo väzbe, pramenili z dôvodného podozrenia existencie tomu zodpovedajúcich daností vo vzťahu k sťažovateľovi, teda nie na základe takého sumáru jednoznačných dôkazov získaných z dôkazných prostriedkov, ktorý sa inak vyžaduje pre rozhodnutie o prípadnej vine sťažovateľa. Uvedené je v súlade s právnou úpravou (§ 71 ods. 1 Trestného poriadku vyžaduje, aby zistené skutočnosti nasvedčovali tomu...), ako aj s judikatúrou všeobecných súdov a judikatúrou ústavného súdu.

43. Ústavný súd konštatuje, že dôvodnosť ďalšieho trvania väzby je u sťažovateľa daná skutkovými, ako aj právnymi dôvodmi. Všeobecné súdy sťažovateľovi dostatočne ozrejmili, ktoré okolnosti boli podkladom pre prijatie záveru o nevyhnutnosti zotrvania sťažovateľa vo väzbe. Ústavný súd je presvedčený, že tieto dôvody boli jednoznačné a konkrétne, a nedomnieva sa, že by závery krajského súdu vyznievali v tomto smere

abstraktne. Sťažovateľovi sa môže javiť, že napadnuté uznesenie krajského súdu je všeobecné a nekonkrétne, keďže krajský súd v odôvodnení viackrát odkázal na napadnuté uznesenie okresného súdu a na rozhodnutia, na základe ktorých bol sťažovateľ vzatý do väzby, ale takýto postup považuje ústavný súd za akceptovateľný z ústavnoprávneho hľadiska. Zároveň krajský súd primeraným a v okolnostiach danej veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené námietky (s. 6 až 9 napadnutého uznesenia krajského súdu). Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie krajského súdu je preto potrebné považovať za rozhodnutie, ktoré ako celok pôsobí presvedčivo a ktoré nevyvoláva žiadne pochybnosti o správnosti prijatých záverov. Napadnuté uznesenie krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti a zjavnej neodôvodnenosti, a preto je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné.

44. Sťažovateľ namietal aj skutočnosť, že krajský súd nerozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby v lehote 5 pracovných dní od predloženia súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 29 Tp 107/2018 (ďalej len „spis okresného súdu“) v zmysle § 192 ods. 3 Trestného poriadku (iii).

44.1 Podľa § 192 ods. 3 Trestného poriadku prvej vety o sťažnosti podľa § 190 ods. 3 proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby, okrem uznesenia podľa § 403 rozhodne nadriadený súd na verejnom zasadnutí a o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí obvineného do väzby na neverejnom zasadnutí do piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie.

44.2 Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že lehota uvedená v § 192 ods. 3 Trestného poriadku sa týka rozhodovania druhostupňového súdu o sťažnosti proti uzneseniu prvostupňového súdu o vzatí, resp. nevzatí obvineného do väzby. Predmetom napadnutého konania krajského súdu bola sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, a preto sa lehota uvedená v § 192 ods. 3 Trestného poriadku nevzťahovala na rozhodovanie krajského súdu v tejto veci.

45. Na základe uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej

neopodstatnenosti (bod 32), pretože napadnutým uznesením krajského súdu a jeho postupom (bod 44) nedošlo k porušeniu jeho základného práva na osobnú slobodu.

II.B K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu a napadnutým postupom krajského súdu

46. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu a napadnutým postupom krajského súdu v súvislosti s dĺžkou rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, ktoré malo trvať 57 dní.

47. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej uvádza, že súčasťou základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktoré sa týkajú práva na osobnú slobodu, je aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (pozri napr. III. ÚS 7/00).

48. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva väzba má mať striktne obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „*speedily*“ a francúzsky výraz „*bref délai*“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, bod 21, Neumeister z roku 1968, A-8, bod 24, a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, bod 55).

49. Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť pozbavenia slobody, im zároveň poskytuje aj právo na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné

(Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. 11. 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. 12. 2000, bod 33 – bod 36, m. m. I. ÚS 18/03).

50. Ústavný súd v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania o žiadosti o prepustenie na slobodu, judikoval, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenia posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napr. III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011).

51. Zo spisu okresného súdu vyplýva, že žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu z 19. novembra 2018 bola doručená okresnému súdu 21. novembra 2018. Okresný súd žiadosť o prepustenie z väzby podaním z 27. novembra 2018 postúpil Okresnej prokuratúre Žilina (ďalej len „okresná prokuratúra“). Prokurátor okresnej prokuratúry žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu nevyhoviel a podaním doručeným okresnému súdu 10. decembra 2018 navrhol, aby sudca pre prípravné konanie okresného súdu žiadosť o prepustenie z väzby zamietol.

51.1 Ústavný súd konštatuje, že lehotu konania o väzbe je potrebné rátať odo dňa, keď bola žiadosť o prepustenie z väzby doručená príslušnému orgánu verejnej moci. V prípade žiadosti o prepustenie z väzby je príslušným orgánom verejnej moci v prípravnom konaní najskôr prokurátor, čo vyplýva z § 79 ods. 3 Trestného poriadku. Ak žiadosti o prepustenie z väzby prokurátor nevyhoví, následne sa stáva príslušným orgánom verejnej moci na rozhodnutie o nej sudca pre prípravné konanie všeobecného súdu. Ak teda sťažovateľ „preskočil“ prokuratúru a žiadosť o prepustenie z väzby doručil priamo okresnému súdu, bolo povinnosťou sudcu pre prípravné konanie okresného súdu postúpiť žiadosť o prepustenie z väzby okresnej prokuratúre, pretože okresná prokuratúra má zákonnú prednosť žiadosti o prepustenie z väzby posúdiť a následne o nej rozhodnúť.

51.2 Ústavný súd zároveň poznamenáva, že doba, po ktorú sa žiadosť o prepustenie z väzby nachádzala na okresnej prokuratúre, nemožno pričítať na vrub okresnému súdu ani krajskému súdu. Ide totiž o zodpovednosť príslušnej prokuratúry vykonávajúcej dozor nad zákonnosťou prípravného konania, proti ktorej postupu však sťažovateľ námietky v ústavnej sťažnosti nijako nepredostrel, a teda sa ústavný súd posúdením veci v označenom smere ani nezaoberal.

52. Dňa 14. decembra 2018 okresný súd nariadil výsluch sťažovateľa na 18. december 2018 a vykonal všetky s tým súvisiace úkony (upovedomenie sťažovateľa, obhajcu, okresnej prokuratúry, zabezpečenie eskorty sťažovateľa k výsluchu a pod.). O žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby bol 18. decembra 2018 uskutočnený výsluch sťažovateľa, na ktorom bolo vyhlásené napadnuté uznesenie okresného súdu, proti ktorému sťažovateľ ihneď zahlásil sťažnosť. Písomné vyhotovenie napadnutého uznesenia okresného súdu bolo sťažovateľovi doručené 21. decembra 2018 a písomné odôvodnenie sťažnosti sťažovateľa bolo doručené okresnému súdu 28. decembra 2018. Dňa 8. januára 2019 bola vypracovaná predkladacia správa a 9. januára 2019 bol spis okresného súdu doručený krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu. O sťažnosti sťažovateľa bolo rozhodnuté napadnutým uznesením krajského súdu, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 24. januára 2019.

53. Lehota konania o väzbe začala v tejto veci plynúť okresnému súdu od 10. decembra 2018, t. j. odo dňa, keď bola žiadosť o prepustenie väzby okresnému súdu predložená prokurátorom okresnej prokuratúry s oznámením, že žiadosti o prepustenie z väzby nevyhovel vrátane ďalších náležitostí (stanovisko, návrh rozhodnutia). Obdobie od 10. decembra 2018, keď bola žiadosť o prepustenie z väzby doručená okresnému súdu, po doručenie mu druhostupňového rozhodnutia 24. januára 2019 predstavuje dobu zjavne kratšiu ako dva mesiace. Okresný súd sa vecou zaoberal 28 dní (od 10. decembra 2018 do 8. januára 2019), pričom o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby rozhodol po 8 dňoch. Krajský súd o sťažnosti sťažovateľa rozhodol tiež po 8 dňoch od doručenia mu spisu okresného súdu a celkovo bol sťažovateľ o výsledku druhostupňového konania vyrozumiený po 15 dňoch trvania tohto konania vedeného krajským súdom. Je teda

evidentné, že konania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na jednotlivých stupňoch nepresiahli trvanie jedného mesiaca, čo je doba ústavne akceptovateľná.

54. Poukazujúc na uvedené časové súvislosti rozhodovania o osobnej slobode sťažovateľa, ústavný súd opätovne konštatuje, že postup okresného súdu a krajského súdu spĺňa ústavné limity pre urýchlené rozhodovanie o žiadosti o prepustenie z väzby. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 32).

II.C K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým postupom krajského súdu

55. Sťažovateľ v doplnení ústavnej sťažnosti z 8. apríla 2019 uviedol, že podal námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu 3 Tpo krajského súdu JUDr. Adriane Gallovej (ďalej len „zákonná sudkyňa“), o ktorej sa vôbec nerozhodlo ani nekonalo. Sťažovateľ ale neuviedol, kedy a akému orgánu verejnej moci bola podaná predmetná námietka zaujatosti voči zákonnej sudkyňi. Zo spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ podal voči zákonnej sudkyňi námietku zaujatosti z 29. januára 2019 (po vydaní napadnutého uznesenia krajského súdu). O tejto námietke krajský súd nekonal z dôvodu, že sa týkala procesného postupu súdu a nebola podaná bezodkladne (§ 32 ods. 6 Trestného poriadku). Tieto skutočnosti krajský súd konštatoval v uznesení sp. zn. 3 Tpo 15/2019 z 21. marca 2019 (s. 3), ktorým krajský súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 29 Tp 107/2018 z 26. februára 2019 (týmto rozhodnutiami všeobecných súdov bola právoplatne zamietnutá ďalšia žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby). Z uvedeného je zrejmé, že táto námietka sťažovateľa je neopodstatnená, pretože po vydaní napadnutého uznesenia krajského súdu bolo rozhodnuté o námietke zaujatosti voči zákonnej sudkyňi vznesenej sťažovateľom, a preto nemožno dospieť k záveru o porušení jeho práva na osobnú slobodu.

56. Sťažovateľ ďalej namietal, že o jeho sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu rozhodla sudkyňa krajského súdu JUDr. Marcela Malatková, ktorá podľa rozvrhu práce krajského súdu na rok 2019 nie je členkou senátu 3 Tpo.

O sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bolo rozhodnuté senátom 3 Tpo v zložení JUDr. Adriana Gallová (predsedníčka senátu), JUDr. Vladimír Sučík a JUDr. Marcela Malatková.

Podľa čl. II.4 rozvrhu práce krajského súdu na rok 2019 sú členmi senátu 3 Tpo JUDr. Adriana Gallová (predsedníčka senátu), JUDr. Vladimír Sučík (predseda senátu) a Mgr. Miroslav Mazúch.

Podľa čl. II.2.4 rozvrhu práce krajského súdu na rok 2019 členov senátu 3 Tpo zastupujú členovia senátu 2 Tpo v prvom rade.

Podľa čl. II.4. rozvrhu práce krajského súdu na rok 2019 sú členmi senátu 2 Tpo JUDr. Eva Kyselová (predsedníčka senátu), Mgr. Miroslav Mazúch a JUDr. Marcela Malatková.

Z uvedeného vyplýva, že na základe rozvrhu práce krajského súdu na rok 2019 JUDr. Marcela Malatková ako členka senátu 2 Tpo vo väzobnej veci sťažovateľa zastúpila člena senátu 3 Tpo, t. j. Mgr. Miroslava Mazúcha. Pokiaľ teda sťažovateľ vidí porušenie základného práva na zákonného sudcu v tom, že v jeho väzobnej veci, t. j. týkajúcej sa osobnej slobody rozhodla JUDr. M. Malatková, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojimi argumentmi žiadnym dostatočným spôsobom hodnoverne nepreukázal také kvalifikované porušenie zákonných ani iných pravidiel upravujúcich zastupovanie členov jednotlivých senátov krajského súdu vo väzobných veciach, ktoré by malo za následok porušenie jeho základných práv. Naopak, ústavným súdom zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že vo veci sťažovateľa vedenej krajským súdom pod sp. zn. 3 Tpo 4/2019 konal 17. januára 2019 zákonný senát v zákonnom zložení, a teda k porušeniu základného práva na zákonného sudcu, resp. nebyť odňatý zákonnému sudcovi nedošlo.

57. Z už uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rozsahu jej doplnenia zo 4. apríla 2019 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (bod 32).

58. Nad rámec ústavný súd uvádza, že ústavná sťažnosť v rozsahu jej doplnenia zo 4. apríla 2019 bola sťažovateľom podaná až po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (táto začala plynúť 24. januára 2019, keď bolo sťažovateľovi doručené napadnuté uznesenie krajského súdu) v zmysle § 124 prvej vety zákona o ústavnom súde, keďže bola ústavnému súdu doručená až 8. apríla 2019. Z tohto dôvodu tak prichádza do úvahy odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa v rozsahu jej doplnenia zo 4. apríla 2019 ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

59. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite ústavnej sťažnosti (vrátane žiadosti o odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu), rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

60. Vychádzajúc z už uvedeného (bod 23), ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podľa názoru ústavného súdu je totiž z obsahu ústavnej sťažnosti a z výsledku jej posúdenia ústavným súdom zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017). Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2019